

पृहति अगानग्रीत् हे अग्रीत् किमगमत्प्रस्तरशरीरो यज्ञमानः स्वर्गं लोकम्
किं दग्धः प्रस्तर इत्यर्थः । अग्रीत्तु अगन्निति प्रतिवचनं ददाति गतो यज्ञ-
मानः दग्धः प्रस्तर इत्यर्थः । अर्धयुस्त्वाह यद्येवम् ततः शम्युवाकपरिधिप्रह-
रणयोः कालो वर्तते ततश्च श्रावय होतारमाकर्णयित्यर्थः । अग्रीत्वाह श्री-
पद् शृणोत्येवायमवहितो ब्रूहि त्वं यद्विवक्षितमिति । स्वगा दैव्या होतृभ्य
इति शम्युवाकप्रैषः । हे होतः शम्योर्वार्हस्पत्यस्य ऋषेरार्पं ब्रूहि । स्वगा स्वस्था-
नगामित्वं देवेभ्यो होतृभ्यः परिधिशरीरेभ्यो हूयन्तां परिधय इत्यर्थः । मानु-
षेभ्यः तु होतृभ्यः स्वस्तिरविनाशोऽस्त्वित्येवं वृत्तं वाक्यं ब्रूहि । अयं तावद्वाक्यो
ऽर्थः श्रुतिस्तु गूढमर्थान्तरमाह अथाह संवदस्वेतीत्यादिना (१.८. ३. २०) ।

परिधीननुप्रहरति यं परिधिमिति (२.१७) प्रथममितरौ च युगपद्ग्रेः प्रियमिति
(२.१७) ॥ १७ ॥ १) ततोऽर्धयुर्हस्तेनैव परिधीनाहवनीये प्रक्षिपति ।

सुचौ प्रगृह्णाति स०स्रवभागा इति (२.१८) स०स्रवान्जुहोति ॥ १८ ॥ अ-
र्धयुर्जुहोपभृतौ उभाभ्यां हस्ताभ्यां गृह्णाति ताभ्यामुभाभ्यामपि च संस्रवान्जुहो-
ति । विश्वे देवा देवता । संस्रवाणामविशेषि[त]वान्नाज्यसाधनकयागाङ्गता त-
तश्च सर्वत्र प्रवृत्तिः ।

धृताचीऽइति (२.१९) धुरि निदधात्यनसि चेद्वह्णम् ॥ १९ ॥ अर्धयुरन-
सो धुरि सुचौ स्थापयति यदि अनसि हविर्ग्रहणं प्राक्कृतं भवति । पशौ स-
र्वाः सुचः धृताच्य स्य धुर्यो पात सुम्ना स्य सुम्ने मा धत्तेति । गृहमेधीयायामे-
कस्यां जुह्वाम् धृताच्यसि धुर्यो पाहि सुम्नासि सुम्ने मा धेहि ।

स्फ्ये पात्र्यां चेत् ॥ २० ॥ २) स्फ्ये वज्रे उत्तरांसदेशे उदग्रे निहिते सु-
चौ प्रागग्रेऽएव निदधाति ।

यज्ञ नमश्च तऽइति (२.१९) वेदिमालभते ॥ २१ ॥ ३) आपस्तम्बसूत्रेऽयं
पदार्थो याज्ञमानकाण्डे पठितोऽस्ति । अनेकयज्ञमानके एक एवेतरैरन्वारब्धः ।
स्विष्टे नः संतिष्ठस्वेत्यूहः कर्ममते त्वर्धयुर्कर्तृकत्वाद्ब्रूहाभावः ।

१) प्रथमं मध्यमम् दक्षिणोत्तरी सदैव । अवभृथे अपां प्रियं पाथोऽपीतमित्यूहः Mah.
२) तदांसदेशे स्फ्ये निदधाति न च अपणस्य पश्चादनःस्थाने Mahād. ३) यज्ञमानः ।
वेद्यालम्भनमिदं शम्योरङ्गम् Mahād.